

ALGEMEEN HANDELSBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN: Amsterdam f 7.50. Voor de overige Steden des Rijks f 8.50.

Maandag 20 Februarij. UITGEVERS-DIRECTEUREN, GEBROEDERS DIEDERICKS. Brieven Franco aan het Bureau Handelsblad.

PRIJS DER GEWONE ADVERTENTIEN: Van EEN tot ZEVEN regels, behalve de 35 c. zegelgeld f 1.75.

Zondags-Editie. BUITENLAND. Engelse Post.

LONDEN, Vrijdag 17 Februarij (des Avonds). Lord John Russell heeft gisteren in het Huis der Gemeenten op eene zitting van den heer Osborne, of het door den Times medegedeelde bericht van de nieuwe zending van lord Elgin naar China gegrond was, vermeld dat hij deze vraag nog niet kon beantwoorden.

De commissie, belast met de uitgave der correspondentie van Napoleon I, heeft den Keizer het 3de deel ter hand gesteld. Het geheele werk zal waarschijnlijk in vijf of zes jaren gereed zijn.

van de huizen, welke de Marokkanen voor hun vertrek hadden in brand gestoken. De bevolking, die overgebleven was, heeft ons als bevrijders ontvangen; de vrouwen en kinderen wierpen zich aan onze voeten, terwijl zij met alle kracht uitriepen: leve de Koningin van Spanje! leven de Spanjaarden!

Belgische Post. BRUSSEL, Zaterdag 18 Februarij.

In de zitting van den senaat heeft de Hertog van Brabant ter gelegenheid der discussie over de begroting van buitenl. zaken voor 1860 het woord gevoerd en in een zeer uitvoerige rede zijne zinswijze te kennen gegeven, omtrent de ontwikkeling van de nijverheid den den handel van België.

Duitsche Post.

WEENEN, 16 Febr. Een schriftelijk antwoord van ons kabinet, op het voorstel van schikking, door lord John Russell gedaan, is nog niet bekend. Het is overigens reeds bekend, dat dit antwoord eene afkeuring zal betrekken.

Men verzekert, dat aan het parlementslid Richard Cobden, uit aanleiding van zijne uitstekende diensten ten behoeve van den handel hier te lande, alsmede wegens het tot stand brengen van het handelstractaat tusschen Engeland en Frankrijk, erlang het burgerregt der City in eene vergadering van 50 guinjes, zal worden aangeboden.

BINNENLAND. AMSTERDAM, Zondag 19 Februarij.

Heden wordt de 43ste verjaardag gevierd van Z. M. den Koning, zoo door het uitteken der vlaggen en het spelen der carillons, als door het houden eener groote parade van schutterij en garnizoenstroupen.

BERLIN, 18 Febr. (des Ochtends).

In het Huis der Afgevaardigden der Beraadslagingen begonnen over het wetsontwerp op de afschouwing der Romagna van den Kerkelijken Staat, en tevens de afschouwing der Romagna van den Kerkelijken Staat, en tevens de afschouwing der Romagna van den Kerkelijken Staat.

In de zuidelijke departementen heerscht eene voor dit gedeelte des winters buitengewoon strenge koude, met veel sneeuw vergezeld. In de Beneden Alpen ligt de sneeuw vier ellen hoog en de wegen in de omstreken van Perigueux zijn daarmede zoo zeer bedekt, dat het verkeer nagenoeg onmogelijk is.

Er zijn geruchten in omloop dat het ministerie v. Hall spoedig zamen-gesteld zal zijn. Daartoe zouden behooren de Heeren v. Reenen, Binnenlandse Zaken; Wintgens, Justitie en van Hall, Buitenlandse Zaken.

Z. M. heeft benoemd tot commandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw Mr. Groen van Prinsterer en tot ridder der orde de baron van Zuylen, lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal.

Z. M. heeft bevorderd tot ridder grootkruis der orde van den Ned. Leeuw, Jhr. F. H. W. v. Scherff, staatsraad in buiteng. dienst, HD. buiteng. gezant en gevolmachtigd minister bij den Duitschen Bond, zoodat hij de hof van Nassau, Baden, Beieren, der beide Hesses en bij de vrije stad Frankfurt.

Z. M. heeft benoemd tot commandeur der orde van den Ned. Leeuw, den Heer baron v. Linsingen, lautz minister-resid. van Z. M. den Koning van Hannover bij het Nederl. hof en tot ridder der orde den Heer ridder de Kerantem, lautz 1ste secretaris van het Belgisch gezantschap bij het Nederlandsche hof.

Z. M. heeft de benaming van onderwijzer bij het Kon. Instituut voor de marine te Willemsoord, veranderd in die van leeraar, en zijn de tijdelijke onderwijzers bij dat instituut W. v. Gigel, cand. phil., B. L. Vries, J. G. R. Vos en J. v. Hattem J. Jz., met 1 April a.s. benoemd tot leeraars bij de gedachte instelling.

Z. M. heeft Hd. adj. in buiteng. dienst, den kapt. ter zee H. Wipff, in afwachting eener nadere bestemming, met den laatste dezer, cerverol ontheven van het bevel over het wachtschip te Willemsoord en over het Kon. Instituut voor de marine aldaar, en wordt gezegd bevel met 1 Maart aanst., opgedragen aan den kapt. ter zee H. Camp.

Z. M. heeft bevorderd tot kapt. ter zee, de kapt. luits. ter zee: H. Camp, J. J. v. d. Moore, G. Fabius en J. J. Westeroen v. Meeteren; tot kapt. luits. ter zee, de luits. ter zee 1ste kl. J. Vos, R. L. de Haes, A. R. Blommendal, Jhr. F. de Casembroot, Hd. adj. in gewone dienst, J. H. P. E. Kniphorst A. Rietveld, O. v. Sloten, A. Dronkers, G. W. C. Voorduin, J. K. L. Gey v. Pittins, Jhr. N. A. Holmberg de Beckfelt, F. H. P. van Alphen, W. Shuyterman v. Loo, L. M. de Laat de Kanter, Jhr. L. H. W. M. de Stuers, G. F. Servatius, Jhr. H. K. F. A. van Raders, P. Roodzant, C. A. E. Faucher, R. P. Struick, Jhr. C. J. P. v. Mühlen, F. J. G. v. Thiel en A. Jarman; tot luits. ter zee 2de kl., de adelborsten 1ste kl. E. L. Ehle, J. A. Waldeck, C. L. v. Woelderden, P. Koning, J. M. A. van Mulken, A. J. Dumont, H. A. M. Swellengrebel, A. L. K. graaf v. Limburg Stirum, F. H. Coblijn, J. C. Joekes, D. J. Weys en C. A. le Brun de Vexela; bij het corps mariniers: tot luit.-kol. den maj. L. J. A. baron Quarles de Quarles; tot kapt. 2de kl., den 1sten luit. L. F. Geill; tot 1sten luit. den 2den luit. F. A. v. Braam Houckgeest; tot 1sten luit., adm. van kleeding, den 2den luit., adm. van kleeding W. H. de Lozanne, en aan den milit. intend. bij voorn. corps F. S. G. Gautier toegekend den rang van luit.-kol.; tot offic. van gez. 2de kl., de offic. van gez. 3de kl. N. C. Slegt, E. J. Muller en P. J. Losgert, met bepaling dat zij zullen rang nemen, de beide eerste, in voorschrevene volgorde, tusschen de offic. v. gez. 2de kl. L. F. Praeger en W. F. Meyboom en de laatste genoemdde tusschen de offic. van gez. 2de kl. M. T. Manden en H. J. P. v. d. Steen; tot offic. v. adm. 1ste kl. de offic. v. adm. 2de kl. A. Polkijn, E. Lasonder en J. Boom; tot offic. v. adm. 2de kl. de offic. v. adm. 3de kl. C. J. S. Court, F. C. Schaalje, A. W. J. Lins, J. Walstra, W. Stort Jr., D. C. v. d. Hart, F. Wolfson, J. C. L. K. v. Wely en J. A. Waldeck; benoemd tot offic. v. adm. 3de kl. de adj.-adm. W. F. E. Le Rutte en W. H. Waldeck; bevorderd tot adj.-adm., de scheepsk. J. P. Faubel, J. Breman, K. F. Gerth v. Wijk, P. F. v. Wage, F. W. L. A. Hirschmann, W. Hanegraaff en J. C. de Vriese; benoed. tot offic.-machinist met den rang van luit. ter zee 2de kl. den mach. 1ste kl. in het vaste corps G. B. Harges; voorts met ingang van 1 Me. aanst. bevorderd tot ingenieurs 1ste kl. de ingen. 2de kl. A. J. H. Beelen en B. J. Tideman, den laatste genoemdde vooreerst buiten bezwaar van 's Rijks schatkist; en tot aspir.-ingen. de adis. bij den scheepsbouw J. C. Jansen, A. E. Dronkers en S. Meihuizen.

Z. M. heeft aan den Heer J. Franco Mendes, HD. solo-violoncellist, thans te Parijs woonachtig, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van ridder 4de kl. van de orde van Adolph van Nassau, hem door Z. H. den hertog van Nassau geschenken.

Z. M. heeft tot burg. der gem. Schoonhoven benoemd J. J. Groeneveldt onder toekening van cerverol ontslag als burg. der gem. Schalkwijk en Tull en 't Waal.

Z. M. heeft 19. aan F. Veen Gz., op zijn verzoek cerverol ontslag verleend als 2de luit. bij de dienstl. schutterij te Hilversum; 20. benoemd: bij de dienstl. schutterij te Zalt-Bommel, tot offic. v. gez. 3de kl. W. v. Eeden; te 's Gravenhage, tot 2den luit. L. E. J. Scheurleer; te Leiden, tot 2den luit.-kwartierm. H. Henkes; te Deventer, tot 2den luit. N. Bormann.

Z. M. heeft de Heeren W. J. van den Broek, M. Hijmans Ez. en G. Schimmelpenninck Jr., erkend als consuls van Baden, de eerste te Basaria, de tweede te Samarang en de derde te Soerabaya.

Bij beschikking van den minister van binnenlandse zaken is aan den Heer J. van de Griendt, directeur der maatschappij tot ontginning en verveening der Peel, genaamd Helena-veen, te 's Hertogenbosch, vergunning verleend om de stoomsleepdienst op den Bijn, de Waal, de beneden- en boven-Maas en den Gelderschen Liasel, waartoe vroeger concessie was verleend aan de Heeren J. van der Mee & Cie. en welke concessie genoemde Heer van de Griendt op zijnen naam wenscht te zien overgeschreven, voorloopig voort te zetten.

Fransche Post. PARIJS, Vrijdag 17 Februarij.

De dagblad van Draguignan haalt ter bevestiging van de noodwendigheid van den afstand van Savoye en Nizza aan Frankrijk het volgend bericht van Napoleon I aan: Een leger, dat van Italië de Yare overtrekt, is niet in Italië; het is slechts tot de helling der Zee-bergen genaderd. Zoolang het niet de hoogte knijn der Alpen overgetrokken is en naar Italië af te dalen, blijft het beletsel geheel hetzelfde.

Fransche Post. PARIJS, Vrijdag 17 Februarij.

De dagblad van Draguignan haalt ter bevestiging van de noodwendigheid van den afstand van Savoye en Nizza aan Frankrijk het volgend bericht van Napoleon I aan: Een leger, dat van Italië de Yare overtrekt, is niet in Italië; het is slechts tot de helling der Zee-bergen genaderd. Zoolang het niet de hoogte knijn der Alpen overgetrokken is en naar Italië af te dalen, blijft het beletsel geheel hetzelfde.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 10 Febr.; Hencritte, Staan, Newcastle. (Benevens het schip per telegram gemeld.)
HELVOLTSLUIS, 18 Febr.; Sicily, Whitehead, Newcastle. - Sceptre, Reel, Sunderland. - Terug uit zee: Jan van Galen, de Boer, Batavia.
LEER, 10 Febr.; Imelina, Menholt, Dokkum.

HONGKONG, 15 Dec.; Henriette Louise, Dekker, Singapore. - 20 Dec.; Mercator, van der Woude, Amoy n. Singapore. - 29 Dec.; Hendrik Ido Ambacht, Bijl, Singapore.
MACAO, 17 Dec.; Soelo, van der Meulen, Whampoa.
WHAMPOA, 29 Dec.; ter reede: Juno, Chevalier, (in reparatie).

UITGEZEILD.

TEXEL, 18 Febr.; het schip per telegram gemeld.
HELVOLTSLUIS, 18 Febr.; Albattros, S., Liverpool. - Holyrood, S., Leith. - Irwell, S., Hull.
BRIEL, 18 Febr.; Calogne, S., Londen. - Magnet, S., id.
LEER, 13 Febr.; Dorothica, Stiermann, Harl. - 15 Febr.; Catharina Elisabeth, Geertsema, Gron.

Wierberigten.

IN LADING LIGGENDE SCHEPEN:

J. C. Wilson, Cöln N. 18, n. Keulen. - J. Stumm, Frankfurt N. 14, n. Frankfurt. - F. Kroell, Stolzenfels, Mannheim. - W. A. v. d. Poll, Europa, S., Mühlheim. - B. Kirschreiber, Mainz, Mainz N. 5, - W. Kaitz, Niederrhein N. 3 Dusseldorf en Duisburg. - A. J. Hoorn, Vrouw Hendrika, Urdingen.

EFFECTEN-SOCIETEIT TEN 4 1/2 URE.

AMSTERDAM, Zondag 19 Februarij.

Holl. 4 pCts. 96 1/2.
Metaliek 5 pCts. 48 1/2, 48, 1/2.
Dito Nation. 54 1/2.
Russ. bij Stieglitz 6de serie 99 1/2.
Wienig affaire.

ADVERTENTIE.

Bvallen van eene DOCHTER R. LE JEUNE—VITA ISRAËL, AMSTERDAM, 18 Februarij 1860.
Algemeene Kennisgeving. (3042)

P. L. POSTHUMUS en I. J. BOLDOOT, Makelaars, zullen op Dingsdag den 6den Maart 1860 en volgende dagen, in het Lokaal voor Publieke Verkoopingen, door Notarissen, genaamd:

HET OUDEZIJS HEEREN LOGEMENT, ten overstaan van den Notaris J. G. POUW, Verkoopen: Gemonteerde JUWELEN en KORALEN, HIEROLOGEN, GOUD- en ZILVERWERK en andere KOSTBAARHEDEN, verschillende MEUBILAIRES GOEDEREN, eenige Optische en Mechanische INSTRUMENTEN, GEREEDSCHAPPEN, Fijn WERKHOUT, enz. Alles omschreven in Catalogus en Maandag vóór de Verkoopdagen voor een ieder te zien. (2588)

JOHANNES VAN DIJK, Makelaar, zal op Maandag den 12den Maart 1860, des avonds na half Zes Ure, in het voormalig O. Z. Heeren-Logement, ten overstaan van den Notaris G. LEEFKENS, presenteren te verkoopen: N. 1. Het Kapitaal, Hecht, Sterk en weldoortimmerd HUIS, met afzonderlijk verhuurd wordend ONDERHUIS (waarin Manufactuur-Affaire) OPEN PLAATS en ERVE, op de Reguliersgracht, oostzijde, bij de Heerengracht, buurt Y N. 193, Kad. Sectie J N. 1246. N. 2. Het Kapitaal, Hecht, Sterk en weldoortimmerd HUIS, met afzonderlijk verhuurd wordende ONDERHUIS, waarin een Bokwinkel, TUIN, OPEN PLAATS en ERVE, op de Prinsengracht tusschen de Leidschestraten en Kruisstraat, buurt CC N. 492, Kad. Sectie J N. 2899. N. 3. Het Hecht, Sterk en weldoortimmerd HUIS, met afzonderlijk verhuurd wordende BENEDENWONING, PLAATS en ERVE, op de Reguliersgracht, westzijde, bij de Kerkstraat, buurt AA N. 649, Kad. Sectie J N. 2144. Breeder bij biljetten onschreven en te bezichtigen des Dingsdags en Dondersdags, alsmede op den Verkoopdag van 1 tot 3 Ure, mits voorzien zijnde van een Toegang-Billet, door genoemden Makelaar ondertekend. De bewijzen van Eigendom en de Veilconditien zullen vier dagen voor en op den Verkoopdag ter lezing liggen ten Kantore van den Notaris G. LEEFKENS, O. Z. Voorburgwal bij de St. Janstraat. (2167)

FELIX MERITIS.

De Heer N. C. Sieburgh trad Donderdag jl. in de afdeling 'Koophandel' dezer maatschappij als spreker op. Het onderwerp, door hem ter behandeling gekozen, was 'eene bijdrage tot de kennis onzer Oost-Indische bezittingen.'

Na eene korte inleiding, waarin hij te kennen gaf, dat hij niet afging op de weinige personele ondervinding, door hem in Indie opgedaan, omdat hij die niet toereikend achtte en daarom die had getoetst aan het oordeel van bekwaame en bevoegde mannen. Hij meent, dat de betere kennis van Java wenschelijk is ook ter wegruiming van ongerustheid, dikwerf opgewekt door telegraphische berichten, zoo als onlangs nog is geschied. Spreker schrijft dit toe aan de verkeerde opvatting van laag Maleische woorden en zou het daarom niet ondoelmatig achten, dat het laag Maleisch bij het lager onderwijs werd ingevoerd; dit zou bevoorliefd zijn tot de betere kennis van Java en vele ongegronde ongerustheid doen voorkomen. Spreker betoogt, dat de berichten omtrent het bevoerde verzet van koelies zeer overdreven waren en dat men aan den heerschenden geest in Indie veelal eene verkeerde betekenis geeft. Zoo meent hij ook, dat men den Britschen opstand aan eene min juiste oorzaak toeschrijft. Hij vestigt, ter bevestiging hiervan, een vlugtigen blik op die gebeurtenissen. Spr. beweert, dat men zich ten onrechte beducht maakt voor het fanatisme. Hij is van oordeel, dat de opstanden in onze Indische bezittingen ook aan andere oorzaken moeten worden toegeschreven. Hij herinnert aan den opstand van Diapo Negro en de middelen tot bedwang daarvan gezegd. Hij gewaagde van andere gedeeltelijke opstanden op den Archipel, maar verwijde bijzonder bij dien der Padries op Sumatra en bragt hulde aan de Nederlandsche krijgsoversten, als Vermeulen, Krieger, Roeps en anderen; gedacht de ineeneming van Bonjol en bragt inzonderheid hulde aan de verdiensten van den generaal Michiels, door wiens bedrijf de Padangsche boevenlanden voor ons eene zo kostbare bezitting zijn geworden. Daarna gewaagde Spr. van de expedities naar Bali. Het staatkundige gelaede daarvan wilde hij niet bespreken. Hij gaf een beknopt overzicht der expedities en van de werken door Ghosli Djelantik opgeworpen. Wijders sprak hij van de ineeneming van Djagaraa, van de hulp door de vorsten van Lombok verleend, van de ineeneming van Klengkong, den togt naar Kassocoba en wijdde eenige woorden van hulde aan

den op deze expedities zoo roemrijk gesneuvelden generaal Michiels. Daarna vestigde Spr. de aandacht op Borneo en de verschillende bewoners van dat eiland, inzonderheid op de sluwe Chinezen en de Dayakkers; hij wees ook op de mislukte onderneming van Sir James Brooke, den rijk van Sarawak. Vervolgens gewaagde hij van Celebes, van den opstand in Boni en de expedities derwaarts. Een en ander voerde Spr. aan ten betooget dat de vrede in den Archipel niet duurzaam kan zijn. Hij meent dat het beste middel om onzen zedelijken invloed te verhoogen, is onze vlag veelvuldig in de Indische wateren te vertoonen en den zeeroof te beteugelen; dit laatste zal toch het geval moeten zijn; vroeger of later zullen expedities naar Mingadama en Soelo noodig zijn. Is de taak voor ons niet te zwaar? Zullen daarbij onze krachten niet te kort schieten? vraagt Spr. en hij antwoordt neen. Hij somt op de verschillende rassen, waaruit de bevolking van den Indischen Archipel bestaat als Maleijers, Boeginezen, Chinezen, Arabieren enz. Hij gaat de hiërarchie der Indische ambtenaren na en toont aan welke invloed zij kunnen uitoefenen op de bevolking niet alleen, maar ook tot verspreiding van beschaving en uitbreiding der cultuur. Hij vestigt de aandacht op het nuttige dat er in gelegen kan zijn, om nauwkeurig te onderzoeken wat de inboorling leert en wie hem leert, en hoe men daardoor den schadelijken invloed van dwepzieke priesters kan tegengaan. Het bekeeringswerk acht hij materieel en staatkundig onraadzaam. De bevordering van landbouw acht hij een der beste middelen tot bevordering der beschaving. Openbaarheid, daarvan is hij geen tegenstander, maar hij meent dat die in Indie eenigermate getemperd moet worden en dat de Europese bevolking in haar eigenbelang, tegen overdrifving moet waken. Hij herinnert aan artikelen van een Indisch blad (waarschijnlijk het Bataviaasch Handelsblad), die door te ver te gaan reactie ten gevolge hebben. Hij meent dat men de daden der regering niet ondoordacht moet beoordelen, maar die moet onderzoeken en na rijp beraad zal men daarvan soms een beter inzicht krijgen. Hij gelooft dat beter toezigt in Indie, de invoering der telegraphien en de vermeerdering der immigratie de kennis van Java zullen vermeerderen en dat men later beter over de zaken van Indie zal kunnen oordeelen. Nu moet men op anderen veel afgaan. Hij gelooft niet dat men het tegenwoordige stelsel op den duur kan volhouden, maar ook niet tot overhaaste proefnemingen moet overgaan. Hij gelooft dat, op die wijze handelende en het Europeesche element in Indie vermeerderende, men nog lang van onze kostbare bezittingen vruchten zal kunnen plukken.

Na de pauze had onder de leiding van den heer Sieburgh een gemeenzaam onderhoud over het gesprokene plaats. Het eerste lid dat het woord voerde wenschte uit de belangrijke punten door den Spr. behandeld, er slechts een ter bespreking te kiezen, namelijk dat betreffende de uitbreiding der buitenbezittingen. Hij is het met spreker wel eens omtrent sommige punten, maar niet met alle. Hij kan niet deelen zijne meening omtrent de oorzaken van den Britsch-Indischen opstand. Hij gelooft ook niet dat het stelsel van uitbreiding onzen invloed zal vermeerderen en de sympathie der inboorlingen zal opwekken. Hij moet ook tegen het stelsel van uitbreiding waarschuwen. Hij wenscht om onze kolonie eene grens te trekken, maar zeer fluauw. Hij beweert dat de buiten bezittingen weinig winst aanbrengen maar veelver liefs opleveren, zoo zijn van de Molukken, Timor, Celebes, Banka, Sumatra slechts twee eilanden winstgevend: Banda en Banka; de andere kosten jaarlijks twee miljoen. De uitbreiding heeft nog een bezwaar, nl. dat het aantal ambtenaren zal moeten worden vermeerderd, en nu reeds kan de Academie van Delft geen genoegzaam aantal opleveren. Hij meent dat het bestuur der buitenbezittingen moet zijn middelmatig en niet onmiddellijk en de regering vertegenwoordigd worden door de vorsten en hoofden.

De heer Sieburgh is met den vorigen spreker het eens dat indien de buitenbezittingen ons niets opleveren zij ook niets moeten kosten. Dit is theoretisch juist maar niet praktisch uitvoerbaar. Indien wij de heerschappij over die landen willen hebben, dan moeten wij ook de verantwoordelijkheid daarvan dragen. Het beperken der uitbreiding is praktisch niet mogelijk en heeft niet ergens een post dan tracht men dien zo productief mogelijk te maken; en het productief maken zonder uitbreiding kan hij niet aannemen.

De vorige Spr. zet nader uit een wat hij door beperking der uitbreiding verstaat. Hij erkent dat op sommige punten van den archipel door uitbreiding groote resultaten zijn verkregen, dat Padang eene belangrijke en kostbare bezitting is. Hij wil dan ook voornamelijk Java en Sumatra productief maken en dan slechts enkele punten. Hij is het met den Spr. eens dat door het snuiken van den zeeroof onze morele invloed zeer zal vermeerderen.

En ander Spr. is voor de ontwikkeling onzer buitenbezittingen door nijverheid en handel. Hij gelooft echter dat wij geen magt genoeg daartoe bezitten en dat immigratie van Nederlanders naar O. I. wenschelijk is. Men moet de buitenbezittingen behouden indien zij de kosten van het onderhoud waard zijn, en tevens zo productief maken.

De heer Sieburgh doet uitkomen dat Borneo ofschoon grooter dan Java, echter zeer schaarsch bevolkt is; het nemen van proeven met cultures is zeer kostbaar. Bovendien moeten de nederzettingen beschermd worden en dat kost zeer veel.

En ander lid is tegen het trekken van eene grens om onze bezittingen; die grens bestaat, maar die moet door posten en door het planten der vlag worden aangewezen. Hij vrees anders, dat vroeg of laat andere mogendheden, b. v. Frankrijk of de Verenigde Staten, onze kolonien zal binnendringen. Hij wijst op het voorbeeld der Coos-eilanden en op het naderen ten oosten der Franschen, die reeds tot zeer in de nabijheid onzer kolonien zijn gekomen. Tusschen eenige leden en den spreker wordt hierover eenige woordenwisseling gevoerd.

Daaromtrent zijn het allen eens, dat men onzen morelen invloed in Indie moet versterken en trachten onze kolonien zooveel mogelijk te ontwikkelen tot nut van het vaderland.

De voorzitter der ufd. zegt den Hr. Sieburgh dank voor zijne belangrijke voordragt, welke zal bijdragen tot de kennis van onze O. I. bezittingen; hij zegt, dat Spr. echter terget heeft aangetoond, dat men niet alleen van koffij en suiker moet spreken wanneer men van die bezittingen gewaagt, maar ook dankbaar het leger en de marine gedanken, welke ons die kostbare gewesten hebben geschonken en ons die doen behouden. Daarna is de vergadering gescheiden.

In ons verslag der voordragt van den hoogleeraar Buys-Ballot in onze vorige Zondags-Editie, zijn twee zinstorende drukkeilen ingeslopen. In de 9de alinea regel 2 staat: 28° 20' zelfs 30° W. L. te bereiken. Men leze: 28°, 29° zelfs 30° en regel 5 staat: maar tevens in 30° tot 43°; men leze: in 39° tot 43°.

CONCERT- EN TOONEELNIEUWS.

AMSTERDAM, Zondag 19 Februarij.

STADS SCHOUWBURG: De voorstellingen dezer week hebben niets nieuws opgeleverd; het onbegrijpelijke en onzamenhangende drama: De Krijgsgevangenen, is nog twee maal herhaald. Daar wij reeds vroeger omtrent dit stuk onze denkwijze hebben te kennen gegeven, vermeenen wij daarover thans nog gelukkig het stilzwijgen te kunnen bewaren. Alleen willen wij op eene vroeger door ons gemaakte aanmerking een oogenblik terugkomen; deze aanmerking gold het aanbrengen van maanlicht in het laatste bedrijf, hetgeen wij niet in overeenstemming konden brengen met het uur, waarop de handeling plaats heeft. Wij hebben dienaangaande eene mededeeling van den Heer J. C. de Zwaan, decorateur aan dezen schouwburg, ontvangen, waarin hij tracht te bewijzen, dat hij in de brochure aanleiding heeft gevonden tot het bezigen van maanlicht; hij haalt eenige woorden aan om te toonen, dat de handeling des avonds plaats heeft. Wij zijn nog gezins van de juistheid der denkwijze van den Hr. de Zwaan overtuigd; ons bestek laat echter niet toe, dat wij de gronden zouden aanvoeren, waarop onze meening steunt. Maar al mogt de Heer de Zwaan zich achter wijlen Eug. Sue kunnen verschuilen, dan nog blijft de vraag over, in hoe ver een met verstand begaafd wezen, een artiest, verplicht is de ongerijmdheden of tegenstrijdigheden eens schrijvers te volgen. Mogt het drama de Krijgsgevangenen nogmaals worden opgevoerd (hetwelk wij niet hopen), dan raden wij den Hr. de Zwaan in elk geval aan te trachten, om het roodachtig gele maanlicht, met het blauwe licht, dat den ponton beschijnt in toon te brengen, daar alle harmonie, alle ineenstemming der twee lichten ontbreekt. Wij hopen, dat de Heer de Zwaan in zijne brochure geene aanleiding zal vinden om dit na te laten.

De nieuwe danses, Mlle. Garberoglio, is nog tweemaal opgetreden; daar zij nog steeds de rol van Flora vervulde, en wij ook daaroer reeds vroeger gesproken hebben, wenschen wij haar eerst in eene nieuwe rol te zien optreden, alvorens een bepaald oordeel over haar niet te spreken. Het schijnt ons geheel overbodig tusschen haar en Mlle. Dupin vergelijkingen te maken; beide behooren tot eene geheel verschillende school, en beide kunnen zeer verdienstelijk zijn, zonder daarom met elkander vergeleken te kunnen worden. Zoo veel is zeker, dat het publiek, wanneer het dit verlangt, zelf binnen kort vergelijkingen zal kunnen maken, vermits, naar wij vernemen, het schoone ballet Juanita of de Spaansche Bruid, waarin Mlle. Dupin zoo zeer uitmaakte, weder gemonteerd wordt.

SCHOUWBURG FRASCATI. Maandag jl. werd hier het aangekondigde blijspel Negen of de vrije Stemming voor het eerst opgevoerd, en daardoor den geheimzinnigen sluier opgeheven, waarmede de titel het stuk voor den oningewijde bedekte. Daar onze nieuwsgierigheid aldus bevredigd, en wel op dengedelijke wijze bevredigd is, zoo willen wij trachten voor hen, die het stuk nog niet hebben zien opvoeren, een hoek van den sluier op te heffen, terwijl wij hun raden zelden dien sluier, door het bijwonen der voorstelling, geheel op te lichten. Onder den titel van Negen of de vrije stemming worden u voorgesteld negen bloedverwanten, waarvan eenige meer, andere minder met tijdelijke goederen gezegend zijn; de meesten echter zijn baatzuchtig en zouden ter voldoening van hun egoïsme zelfs voor geene laagheid teruggezien. Deze bloedverwanten komen na den dood van hun oom Girodot bij elkander om de lezing van het testament bij te wonen;

dit bevat eene bepaling, welke de bloedverwanten verplicht om over 14 dagen bij vrije stemming zelve hem aan te wijzen, aan wien de geheele erfenis zal ten deel vallen. Thans komen verschillende hartstogten in beweging: eigenbaat, zelfzucht, hebzucht, oprechte genegenheid, versmade liefde; en de verschillende bloedverwanten vertoonen zich in hunne ware gedaante, hetgeen juist niet geschikt is, genegenheid en achting voor hen op te wekken, dat te minder het geval is, daar de karakters naar de natuur geteekend zijn, en men gevoelt, dat hetgeen men ziet waarheid is. De leer, uit de verschillende tooneelen te trekken, is evenwel niet vrolijk beoogdend. De schrijvers, die het geheel met ware, maar met hard gekleurde geschetst hebben, schijnen zich den regel herinnert te hebben: Je tache d'y tourner le vice en ridicule.

Nu pouvat l'attaquer avec des bras d'Hercule. Gelukkig echter is ook hier de tegenstelling niet vergeeten en zijn er eenige lichtpunten aanwezig; wij vinden die in de eenvoud en oprechtheid van een jong meisje, Pauline, in de ongeveinsde liefde van den jonkman Laitien, in de onbaatzuchtigheid van Hortense, in het edele maar zwakke en besluiteloze karakter van den hulpvaardigen Felix. Aan wien nu de erfenis ten slotte ten deel valt, meenen wij niet te moeten melden, daar wij vreezen daardoor de belangstelling en het genoege van hen, die het stuk willen gaan zien, te verminderen.

De opvoering was niet minder dan wij dit hier gewoon zijn; de Heer Albrekt was een uitnuttende type van zelfzucht; niet alleen zijn speet, maar ook kleeding en houding waren voortreffelijk; als Isidore was hij een versperoonlijking van het grofste egoïsme; van top tot teen was hij wangens eigenbaat, haat, nijd en hebzucht. Mw. Kleine, hoewel zij in dit stuk geen gelegenheid vindt om haar talent en in Jane Eyre in al zijn omvang, te toon te spreiden, heeft Hortense, die uit versmade liefde zich tracht te wreken, doch later tot andere inzichten komt, nitnuttend voorgesteld. Het deed ons genoegen Mw. Engelman-Bia weder te zien optreden; haar dezelijke spel, het juist begrip van het door haar voorgestelde karakter hebben veel bijgebragt tot de goede opvoering van dit stuk. De Heer Metsch, Moor en Barbiers kweten zich hoogst verdienstelijk; de Heer Korf, van Dijk en Kottling hadden wij hier en daar anders gewenscht, vooral wenschen wij hun wat meer losheid in spel en houding, en een buiging in de stem toe. En nu komen wij tot Mw. Albrekt-Engelman, die zich als altijd uitnuttend keeet. De hoofdvertooners werden teruggevoerd in het tooneel-spel: César of de Hond van het Kasteel, vonden de Heer Albrekt, Metsch, Moor en Barbiers, en de Dames van Dijk en Kottling. Scheps gelegenheid zich te onderscheiden. Ook dit stuk werd zeer toegankelijk.

SALON in de Nes. In den loop dezer week is hier niets nieuws opgevoerd. De vaudeville: Men draagt een Gouverneur, werd herhaalde malen op tooneel gebragt. De Heer Kapper vervult daarin als Frédéric de Marsan de hoofdrol; wij gelooven echter niet dat zijne opvatting dier schoone de ware is; in Frédéric de Marsan heeft de schrijver een jongeling geschetst, die zijne jeugd in losbandigheid heeft doorgebragt; door een toeval raakt hij in kennis met een vriend zijns vaders, die den jongeling willende redden, tracht hem tot inzicht te brengen, door hem zijn verleden wen te schenken, waardoor hij hem tot zich ophelt; hij stelt zelf een plan, om zijn verleden in de hand van Frédéric. Deze nu is wel een egoïst, maar nimmer een langhartige geweest; door het eedmoedige gedrag van Duresnel getroffen, gevoelt hij berouw over het verledene; dit berouw heilzaam, daar het werkdadig en oprecht is, en Frédéric tot zelfverloochening in staat stelt. Wat nu heeft de Heer Kapper van deze schoone rol gemaakt? In Frédéric de Marsan toont hij ons een jongeling die tot de helfte des volks schijnt te behooren; zijn houding en bewegingen zijn die van een zwetser, een gemeenen losbol; met genoegen herinneren wij ons de wijze, waarop die rol in den Vaudeville François werd gespeeld. Daar zag men den jongeling, die, hoewel in zijne houding een losbol, echter nimmer zijne afkomst, zijne waarde als mensch uit zich oog verliest, en hier ... Daarenboven heeft den Heer Kapper zich vrijheid veroorloofd, in zijne rol aardigheden in te lassen; hoewel door de tooneelregelen verboden wordt, bekennen wij, dat wij wel van dergelijke invoegingen houden, mits ze geestig en gepast zijn, hetgeen hier niet het geval was. De overige vertooners, met name de Hr. Bamberg, waren goed. De Heer Judels gaat voortuit, de Heer Potharst achteruit. Mev. Marie Stoetz en Mw. Moor-Vink kweten zich verdienstelijk. In de nu den Heer Kapper had de Heer Bamberg weder gelegenheid te optreden, spieren van het publiek in beweging te brengen. Zijne chansonnets werden veel genoegen en werd luid toegejuicht.

SALON in de Amstelstraat. Het tooneel-spel Armeede en Grootheid hier herhaaldelijk voor een meer dan talrijk publiek ten tooneele gevoerd de opvoering was weder zoodanig, dat de hoofdvertooners herhaaldelijk toegejuicht werden. Ook de overige hier opvoerde stukken, als: Lekkerbek zonder Geld; een wolgevoed Bediende; Gemeinde Zelfheerlijkheid; Liefde, werden met het gewone succes herhaald. Zoowel in deze stukken als in het vorige hebben zich de hoofdvertooners, de III. van Oude Morin, Judels, de Dames Sablaïrolles en Roos weder zeer onderscheidend onderscheiden in de Amstelstraat. Het tooneel-spel Robert en Bessie of de Lustige Vogehonden, waaraan ten vorigen jare een zoo druk werd ten deel zeer toegejuicht. Het blijspel Pantoffel en Degen of de Vrouwelijke Baas werd met goed gevolg herhaald. De Heeren B. van Lier, Nungelmanns, Lörjé, enz. en de Dames v. d. Finck en Sasselone kweten zich met lust van hunne taak en werden herhaaldelijk toegejuicht.

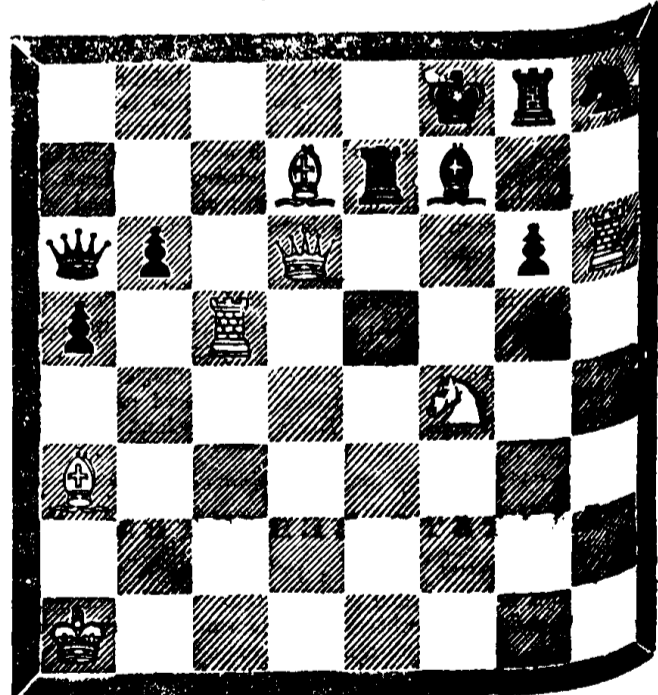
GRAND THEATRE in de Amstelstraat. Het tooneel-spel Robert en Bessie of de Lustige Vogehonden, waaraan ten vorigen jare een zoo druk werd ten deel zeer toegejuicht. Het blijspel Pantoffel en Degen of de Vrouwelijke Baas werd met goed gevolg herhaald. De Heeren B. van Lier, Nungelmanns, Lörjé, enz. en de Dames v. d. Finck en Sasselone kweten zich met lust van hunne taak en werden herhaaldelijk toegejuicht. De Tijgerjager of de Mexicaansche Zeerovers worden opgevoerd, waarvan gewis een groote toeloopt ten deel zal vallen.

SCHAAKSPEL.

OPGAAF N. 663.

Wit begint en geeft op den 3den zet mat.

ZWART.

PROBLEMA'S.

- 1. Wit. Kon. C 1, Kgin A 5, Kast. B 3, Paard G 5. Zwart. Kon. F 4, Paard F 7, Pion G 4. Wit geeft op den 2den zet mat.
- 2. Wit. Kon. F 1, Kgin H 1, Kast. A 1, Rheer B 3, 6, Paard C 4, D 6, Pions B 4, E 3, F 3, G 2. Zwart. Kon. D 5, Kgin H 8, Kast. C 7, 8, Rheer G 3, Paard B 7, Pions A 7, B 5, D 7, E 6, G 7. Wit geeft op den 3den zet mat.

OPLOSSING VAN N. 662.

- 1. Wit. F 7 op A 2. Zwart. E 4 op C 5.
- 2. A 4 " B 5 †. G 4 " A 4.
- 3. A 2 " A 4 † en mat (met variatie).

OPLOSSING DER PROBLEMA'S.

- 1. Wit. H 3 op C 8, B 2, C 7 of D 2 geeft mat.
- 2. Wit. A 6 op A 7, C 3 op A 3, D 7 op C 7, C 7 op A 6.

Wij hebben goede oplossingen van de Opgaaft ontvangen van het Schaakgenootschap te Mummickendam, Schaakgenootschap te Boreulo en van de III. G. S. en J. D. B. te Dordrecht, J. A. B. Harderwijk, E. J. F. M. te Schiedam, Schaakclub Vredelust te Kampen. AMSTERDAM BIJ GEER. DIEDERICH. — GEDEUKT BIJ G. A. B. EN B. B.